

Авторска справка за приносните моменти в публикациите

1. Концептуализиране на съвременната колективна идентичност на българските граждани като социален конструкт с хибриден характер и релативна структура, съчетаващ елементи на национална, наднационална (европейска и глобална), етническа и локална идентичност, които при различните етнически общности са в различно съотношение в общата структура на идентичността, контекстуално предефинирайки се в зависимост от характера на взаимодействието с „другите“ и промените в цялостната социална среда.
2. Дефиниране на етнически модели на хибридни идентичности при трите основни етноса в българското общество – българи, турци и роми, които се отличават със специфична структура и различни дялове, с които отделните типове идентичност: национална – наднационална (европейска и глобална) – етническа – локална, са представени в общата структура на идентичността на етноса.
3. Извеждане на етнически модели на формиране на етническа и национална идентичност в процеса на онтогенезата (от детска до зряла възраст) при трите основни етноса в българското общество – българи, турци и роми, като предпоставка, предопределяща спецификата на съвременната структура на колективна идентичност на всеки от етносите.
4. Конструирание на общественото мнение за бежанците като социален феномен, изграден от четири типа компоненти – когнитивни, емоционални, оценъчни и поведенски, които намират израз в трите социално-психологически конструкта, чрез които то се проявява и придобива реалност: представите за бежанците/образът на бежанеца, нагласите към бежанците и заявените дистанции спрямо бежанците.
5. Разграничение в общосподеления образ на българските граждани за бежанците на два типа представи които могат да бъдат дефинирани като: *ядро от константни характеристики*, които остават непроменени, независимо от етапа на бежанската вълна и социалнодемографския профил на споделящите ги респонденти и *периферия от нестабилни характеристики*, които варират в зависимост от различния социално-демографски профил на респондентите,

различния времеви период на бежанската вълна, натрупания опит от взаимодействието с бежанците и степента на тяхното опознаване.

6. Очертаване на позитивната роля и значение на непосредствения контакт и общуването с бежанците и вследствие на това на тяхното опознаване като основа за формиране на толерантен модел на отношение към тях и скъсяване на дистанциите.
7. Извеждане на липсата на ксенофобия в отношението на българските граждани към бежанците, което се основава на установения факт, че когато бежанците са отхвърляни/неприемани от българските граждани, това не е заради принадлежността им към определен етнос или религия, а заради непритежаването на определени социални умения и качества като владееене на език или желание той да бъде усвоен, професионални умения, добро образование, възможност за самоиздържане, приемане на местния начин на живот, които определят невъзможността им за успешна интеграция в българското общество.
8. Дефиниране на етническата толерантност през призмата на междуетническите представи като консистентност на представите и по-конкретно като наличие на позитивен или неутрален образ на „другия“ етнос при запазване на позитивно възприятие на своя собствен етнос, съответно етническата нетолерантност като преимуществено негативно възприемане на „другия“ етнос при наличие на позитивно възприемане на собствения етнос.
9. Извеждане на модели на междуетническо общуване, характерни за трите основни етноса в българското общество – българския, турския и ромския – дефинирани на основата на различната степен на интензивност, с която се проявяват толерантността или липсата на толерантност в междуетническите отношения и съответно характеризиращи се с различна степен на отдалеченост от позитивния модел на толерантно междуетническо общуване от типа на „нормата“ (наличие на позитивен или неутрален образ на другия етнос при запазване на позитивно възприятие на собствения етнос).
10. Дефиниране на специфичен модел на отношение на българския и турския етноси към ромския етнос, характеризиращ се с негативен образ на ромския етнос, съчетан с амбивалентен образ на собствения етнос, което, поради факта, че е

също форма на когнитивна консистентност, дава основания за извеждане на специфичен модел на толерантност към ромския етнос в българското общество, който може да бъде определен като „толерантност-търпимост към нееднозначността“, „толерантност-съвместимост“ и „понасяне на другостта“.

11. Извеждане в колективния образ, който споделя всеки един от трите основни етноса в българското общество – българският, турският и ромският – за „другия“ етнос на едно *ядро от постоянни характеристики*, което отразява консистентността в представите, независимо от променящата се обществена ситуация и свидетелства, че опитът от миналото присъства като социално-времеви компонент в представите на етносите днес и *периферия от променящи се характеристики*, отразяваща настоящата интерпретация на опита от взаимодействието, които в своята съвкупност възпроизвеждат моделите на междуетническо общуване и взаимодействие. Разграничението на тези два типа характеристики илюстрира факта, че паметта за миналото, съхранена и реконструирана, продължава да живее в настоящето и се превръща в основа на модела на междуетническо общуване днес.
12. Въвеждане в научно обръщение на мащабен емпиричен материал, базиращ се множество емпирични изследвания, осъществени с личното участие и принос на автора, който представлява съществен принос към емпиричния информационен масив от данни на българската социология.